

ПРОТОКОЛ

№ 268

гр. Пазарджик, 26.05.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и шести май през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Николинка Попова

при участието на секретаря Галина Г. Младенова
Сложи за разглеждане докладваното от Николинка Попова Въззивно
гражданско дело № 20225200500127 по описа за 2022 година.
На именното повикване в 10:15 часа се явиха:

За жалбоподателя „Профи Кредит България“ ЕООД, редовно призован не се
явява представител.

В предходно съдебно заседание е постъпила писмена молба, с която
моли да се даде ход на делото. Взема становище по съществото на правния
спор.

Ответникът по въззивната жалба Г. Д. Б., редовно
призован при условията на чл.40 ал.2 от ГПК не се явява.

Съдът намира, че няма процесуална пречка по даване хода на делото,
затова

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА СЕ ДЕЛОТО

С Решение № 1076/01.12.2021 г.р постановено по гр. дело № 885/2021 г.
по описа на Районен съд - гр. Пазарджик са отхвърлени предявените от
„Профи Кредит България“ ЕООД, ЕИК 175074752, седалище и адрес на
управление: гр. София, бул. „България“ № 49, бл. 53Е, вх. В, представлявано
от управителите Светослав Николаев Николов, Цветелина Георгиева Станева
и Ярослав Кжищоф Чулак, против Г. Д. Б., ЕГН ***** от гр. П.... по реда

на чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК искове е правно основание във чл. 9 от ЗПК във връзка с чл. 240, ал. 1 и 2 и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за съществуване на вземания за главница в размер на 754.75 лв., договорно възнаграждение в размер на 191.79 лв. за периода от 26.03.2019 г. до 31.07.2019 г., лихва за забава върху главницата в размер на 68.14 лв. за периода от 31.07.2019 г. до 19.10.2020 г. и лихва за забава върху договорното възнаграждение в размер на 17.32 лв. за периода от 31.07.2019 г. до 19.10.2020 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане, дължими на основание договор за потребителски кредит Профи Кредит Стандарт № 3024325758 от 09.10.2017 г., по отношение на които е издадена заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 2871/2020 г. по описа на Районен съд - Пазарджик, както и предявления по реда на чл. 415, ал. 1, т. 3 във връзка с ал. 3 от ГПК иск е правно основание чл. 9 от ЗПК във връзка с чл. 79, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на възнаграждение в размер на 774.40 лв. за закупен пакет от допълнителни услуги към договор за потребителски кредит Профи Кредит Стандарт № 3024325758 от 09.10.2017 г., по отношение на което заявлението за издаване на заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 2871/2020 г. по описа на Районен съд - Пазарджик е било отхвърлено, както и иска е правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на законна лихва върху възнаграждението за закупен пакет от допълнителни услуги в размер на 69.92 лв. за периода от 31.07.2019 г. до 19.10.2020 г., ведно със законната лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане.

Срещу постановеното решение в законния срок е постъпила въззивна жалба Въззивна жалба от ПРОФИ КРЕДИТ България ЕООД, чрез пълномощника си юрк. Р. ИВ. ИЛ.. Счита обжалваното решение, за неправилно в частта, с което се отхвърля претенцията на дружеството, относно главница и договорно възнаграждение. Обжалва решението в частта за закупения пакет от допълнителни услуги. Предвид действителността на договора като дължима остава сумата в размер на 215.84 лева, представляваща главница по процесния договор. До тази сума достигнали като от размера на чистата главница и първоначално дължимото договорно възнаграждение бъде извадено всичко платено по договора. Предвид действителността на процесния договор, както и на клаузата относно дължимото договорно възнаграждение по него, с оглед реда за погасяване на

задълженията с платените суми е изплатено изцяло дължимото договорно възнаграждение и остават дължими 215.83 лева, представляващи главница по договора. Счита за неоснователно заключението на съда, че процесния договор е недействителен на основание чл. 22 във вр. чл. 11, ал. 1, 10 от ЗПК.

На първо място твърди, че процесния договор отговаря на всички законови императивни изисквания. В същия подробно били описани всички параметри, задължения като основание и размер на разбираем и достъпен език. Гражданско задължение на всяко лице било да прояви грижа на добър стопанин, да прочете договора, запознавайки се подробно с неговото съдържание, ако не разбира част от него да се обърне към кредитния експерт за разяснения и допълнително обяснение, да се консултира за последиците от същия и от евентуално неизпълнение от негова страна и едва тогава да го подписва. От представения по делото кредитен договор било видно, че същият е сключен в размер, идентичен със заявените от заемополучателя параметри, посочени от същия в искане за отпускане на потребителски кредит. Преди сключването на процесния договор, на клиента бил предоставен Стандартен европейски формуляр - веднъж с отправеното Искане за отпускане на потребителски кредит и веднъж преди сключването на самия кредитен договор. От него било видно, че дружеството в качеството си на кредитор е предоставило преддоговорна информация във форма съгласно Закона за потребителския кредит (ЗПК) и във формуляра са посочени същите параметри, както в Договора за потребителски кредит. Клиентът бил посочил, че е получил екземпляр от него, изписал е имената си и се е подписал. Параметрите на кредита са посочени в европейския формуляр, който е подписан от кредитоискателя и който му е предоставен, втори път са посочени в договора за потребителски кредит преди подписване на същия от кредитоискателя и от кредитора. Изготвен бил и връчен на ответника погасителния план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски. Договорът бил сключен след постигане на съгласие на насрещните волеизявления на страните по основните му елементи. Към това общо разбиране за договора, ЗПК наслагва допълнително съдържание с оглед защита интереса на икономически слабата страна. Поради това сключеният договор за потребителски кредит с ответника напълно отговарял на законовите изисквания и съдържа всички изискуеми реквизити на ЗПК относно съдържанието на договора за потребителски

кредит. Към момента на подписване на процесния договор за потребителски кредит от страна на ответника всички полета били попълнени. Кредитополучателят е получил предоставената му в заем сума, съгласил се е с цената на кредита на преддоговорния етап с получаването на Стандартен европейски Формуляр за сравняване на различни предложения, така и със сключването на договора, към който момент е бил наясно с общата сума, която трябва да върне, така и с необективизиране на желанието си да се откаже от сключения договор, каквато възможност му е дадена в чл. 7.1. от ОУ към договора.

На следващо място счита, че в процесния договор ясно било посочена методиката на формирания годишен процент на разходите. Подобно изискване имало единствено при наличието на референтен лихвен процент - арг. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, като в случая е спазена и разпоредбата на чл. 13, ал. 4 ЗПК, а именно, че годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. В случая страните са уговорили глобален фиксиран размера на годишния лихвен процент, като са го определили, че е 41,17 %. В договора ясно е посочен процента на ГЛП и ГПР, както и точният размер на дължимите суми от длъжника. Счита, че уговорения годишен лихвен процент в размер на 41.17 % отговаря на законовите ограничения и не противоречи на добрите нрави. В българското действащо право, в отношенията между правните субекти действа принципът на свободно договаряне (чл. 9 от ЗЗД). Съгласно този принцип всеки е свободен да встъпва в правни и договорни връзки, ако желае, с когото желае и след като сам определя и се съгласява със съдържанието на създаденото по негова воля правоотношение. Тези три възможности, включени в понятието свободно договаряне, трябва да бъдат обезпечени от правния ред, тъй като те съставляват кръга на т. нар. волева автономия, която се предоставя на индивида за свободна инициатива. С оглед на принципа за свобода на договаряне и по своя свободна воля страните са се съгласили да сключат договор за кредит с годишен лихвен процент от 41.17% и ГПР в размер на 49.90 %. Клиентът се бил съгласил с тази цена на кредита на преддоговорния етап с получаването на стандартен европейски формуляр за сравняване на различни предложения, така и към момента на сключването на договора, така и с необективизиране на желанието си да се откаже от

сключения договор и с погасяване на месечни вноски. Добрите нрави са критерии за норми за поведение, които се установяват в обществото, поради това, че значителна част от хората според вътрешното си убеждение ги приемат и се съобразяват с тях. След като "добрите нрави" не е изрично дефинирано понятие, а преценката се прави във всеки конкретен случай, то и въвеждането на параметрите на добрите нрави от ответника не може да бъде изведено по тълкувателен път, като при твърдение за нарушение на чл. 9 ЗЗД ответникът е следвало да посочи кой конкретно добри нрави са нарушени, каквото позоваване в настоящия случай липсва. Известен факт бил, че паричният ресурс на небанковите институции е многократно по-скъп от този на банките с оглед на факта, че не могат да осъществяват влогонабиране. Известен бил и фактът, че лихвите при небанковите институции са по-високи с оглед риска, който поемат да отпуснат финансов ресурс на кредитополучатели, които не могат да получат такъв от банките поради различни съображения, водещи до ниска кредитоспособност. С оглед на тези обстоятелства меродавна е пазарната цена на кредитите в сектора, а не законната лихва, която е ограничена от разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, определяща максимален размер на ГПР, в чието изчисляване участват й дължимите от потребителя лихви.

На следващо място се твърди, че не се сочи какви са критериите за поведение, установени в обществото във връзка с потребителското кредитиране от небанкови институции, които същите счита, че са накърнени с уговорения лихвен процент от 41.17% и ГПР в размер на 49.90 %. Счита, че добрите нрави в потребителското кредитиране от небанкови финансови институции са в границите на посочените от БНБ лихвени проценти, на които останалите небанкови финансови институции предлагат потребителски кредити. Съгласно критериите за поведение, установени в обществото по отношение на лихвените проценти по потребителски кредити от небанкови финансови институции, лихвен процент от 41.17% и ГПР в размер на 49.90 % не противоречат на добрите нрави. Поради гореизложените съображения счита годишният процент на разходите за действителен такъв, а твърдението, че поставя страните в неравностойно положение за неоснователно и голословно. Годишният процент на разходите по кредита, който изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит/чл. 19, ал.1

от ЗПК, Обн., ДВ, бр.18 от 5.03.2010 г., в сила от 12.05.2010 г./ включва лихвите, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора. ГПР по процесния кредит е в размер на 49.90 %, като годишния лихвен процент е 41.17 %. Принципно за страните няма пречка да уговорят възнаградителна лихва или неустойка за забавено плащане на парични задължения над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл. 10, ал.2 от ЗЗД. С ПМС № 72 от 08.04.1994 г. е определен само размерът на законната лихва. Със заключителната разпоредба §1 е отменено ПМС № 1238 от 25.06.1951 г. за определяне на максималния процент на договорните лихви, без да бъде определен нов максимален размер на договорната лихва. Разпоредбата на чл.19, ал.4 от ЗПК, съгласно която годишния процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти от размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с ПМС, е приета преди датата на сключване на договора /14.11.2016г./ със ЗИД на ЗПК и е в сила от 23.07.2014 г. Следователно към датата на сключване на договора за кредит страните са били обвързани от законовото изискване, третиращо размера на ГПР.

На следващо място се твърди, че възнаградителната лихва съставлява цена за предоставеното ползване на заетата сума. Когато е налице явна нееквивалентност между предоставената услуга и уговорената за това цена, се нарушава принципът на добросъвестност при участие в облигационните отношения, независимо от спецификата на сделката като заемна сделка по ЗЗД или кредитна услуга, предоставена от търговец на потребител. Нещо повече, законодателят по предвидения от него ред /ЗПК/ предприема регулация на предоставените от търговците кредитни услуги, като ограничава размера на възнаградителната лихва по отношение на договорите за потребителски кредит, при което вече е налице ограничаване на волята на страните не с добрите нрави, а с императивни правила на закона. Съгласно чл.19, ал.4 от ЗПК годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Към момента, предвиден за плащане на вноските, включващи и възнаградителната лихва, размерът на законната лихва е бил 10 %, а

петкратния ѝ размер - 50 %. Т.е. в конкретния случай ГПР не надхвърля петкратния размер на законната лихва по просрочени вземания за целия период на кредита, следователно не е налице нарушение на законовото изискване, както и на добрите

нрави, като уговореният размер на „оскъпяване“ на заетите парични средства не противоречи на добрите нрави, защото не zlepоставя интереса на икономически по-слабата страна в облигационното отношение.

На следващо място счита за неправилно заключението на съда, че длъжникът по ДПК № 3024325758 не дължи претендираното от дружеството договорно възнаграждение, тъй като в уговореното между страните ГПР не е включено възнаграждение за пакет от допълнителни услуги. Счита, че кредиторът не е посочил по-нисък от действителния размер на ГПК и че не е предоставил невярна информация на потребителя:

Обстоятелството, че „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД в качеството си на кредитор не създава задължение за потребителя при сключване на договор за потребителски кредит, да сключи и споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги. Тази възможност през клиента се явява опционална. Предоставянето на допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит, е легално уредено в разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 ЗПК, като ал. 4 на същата предвижда, че видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисиони, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит. Ал. 2 и ал. 3 на чл. 10а ЗПК изрично постановяват, че кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия* свързани с усвояването и управлението на кредита, и не може да събира повече от веднъж такса и/или комисиона за едно и също действие. В обхвата на общите разходи по кредита, които следва да се отчетат при формирането на ГПР, попадат разходи за допълнителни услуги, но само в случаите, когато получаването на такива допълнителни услуги е задължително условие за сключването на договора за кредит. В процесния договор за потребителски кредит обаче изрично било посочено, че изборът и закупуването на пакет от допълнителни услуги не е задължително условие за получаване на потребителски кредит или за получаването му при предлаганите условия. Предвид това следва, че разходите на потребителя за въпросните допълнителни услуги не представляват част от общите разходи по

кредита, съответно не следва да се отчитат при изчисляването на ГПР. Тоест дължимото по процесите допълнителни услуги възнаграждение се дължи от кредитополучателя отделно и независимо от цената на самия кредит, респективно не следва да се включва при изчисляването на ГПР и не противоречи на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Както е известно, след промените в Закона за потребителския кредит, обнародвани в ДВ, бр. 35, в сила от 23.07.2014г., ПРОФИ КРЕДИТ България ЕООД извърши промяна на цялата договорна документация в процеса за потребителско кредитиране. Действително в бланката на Стандартния европейски формуляр има нов раздел, който обаче няма характер на допълнителна информация по смисъла на чл.5, ал. 7 от ЗПК. По този начин кредиторът дава детайлна информация по всички различни услуги, които се предоставят от компанията, като счита, че това е единствено в интерес на потребителя, с цел той да е информиран за общия размер на неговите задължения по договора за кредит и по пакета от допълнителни услуги, в случай че се е интересувал от такъв. ПРОФИ КРЕДИТ България ЕООД предоставя на своите клиенти пакет от изчерпателно изброени допълнителни услуги, в случай че желаят да се възползват от тях. В качеството си на отговорен кредитор и с цел максимална яснота и откритост към потребителя, компанията включи в Стандартния европейски формуляр и преддоговорна информация не само за общото задължение по потребителския кредит, но и за задължението в случай на избран пакет от допълнителни услуги. По този начин потребителят е напълно наясно с пълния размер на задълженията си по кредита, на задълженията си по пакета от допълнителни услуги, когато е пожелал да получи информация за такъв, както и на общия размер на задълженията си. Добавената информация за общия размер на месечната вноска и за общия размер на задължението по сключения кредит и по поискания пакет от допълнителни услуги е продиктувано от желанието на компанията за информиране на потребителя и за предоставяне на пълния обем информация и разяснения.□

Съгласно т. 4.3 от раздел III „Разходи по кредита“ от Приложение №2 на ЗПК, законодателят изисква да се посочат всички разходи, които са свързани с кредита, но не са задължително условие за предоставянето на кредита или за предоставянето му с конкретни условия. В т.4.3 от стандартния европейски формуляр са описани всички разходи, които възникват за потребителя в резултат на изразено от негова страна желание да се възползва от

допълнителни услуги, като например застраховка по кредита, получаване на кредитна карта и др. В тази връзка и с оглед на допълнителните услуги, които компанията предлага на своите потребители, е добавен раздел IV „общо задължение по кредита и по пакета от допълнителни услуги, в случай че такъв е избран“, който раздел да дава информация на потребителя за общите параметри на предлаганите от кредитора кредитни и други услуги, като по никакъв начин не е нарушена структурата на стандартния европейски формуляр съгласно Приложение 2 от ЗПК. Счита, че осведомеността и яснотата за потребителите са по-ценни и чието постигане в крайна сметка се цели със закона за потребителския кредит, а не толкова буквалното възприемане и приложение на закона. Счита, че относително осведомен потребител, който е наблюдателен и съобразителен в разумни граници, може без затруднение да прецени напълно точно ефекта за него от сключване на договор за потребителски кредит, ведно със споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги. Съществено е, че в своята съвкупност предоставената информация не накърнява способността на потребителя да вземе търговско решение, т.е. не е налице съществено изменение на икономическото му поведение. Това е така, тъй като, както бе посочено по-горе, към момента на сключване на договора за кредит потребителят разполагал с пълна информация относно характеристиките на кредитните продукти на „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, с която е разполагал и на преддоговорния етап. Допълнително информацията относно отношенията по конкретния договор се разяснява на потребителите от кредитните експерти на „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД. Счита, че при цялата налична информация, всеки потребител, който е наблюдателен и съобразителен в разумни граници, може без затруднение да прецени напълно точно ефекта за него от сключване на договор за кредит и конкретно каква лихва, съответно ГПР ще следва да заплаща и дали има обстоятелства, при настъпване на които размерът на лихвата/ГПР може да бъде променен. На длъжника била дадена възможност, по силата на чл. 7.1 от Общите условия към процесния договор, да се откаже от него, без да дължи неустойка, което клиентът не е направил.

Не на последно място счита, че съдът неправилно и незаконосъобразно е направил прихващане на всички платени суми по договора от дължимата главница. Съгласно чл. 26 от ЗЗД, нищожността на отделни части не влече нищожност на договора, когато те са заместени по право от повелителни

правила на закона или когато може да се предположи, че сделката би била сключена и без недействителните и части. Във връзка с гореизложеното и действителността на клаузата, уговаряща договорното възнаграждение и на целия потребителски кредит, следва на ищецът да бъдат присъдени дължимите задължения за главница и договорно възнаграждение. Предвид направените плащания по процесния договор остава дължима главница в размер на 215.83 лева (двеста и петнадесет лева и осемдесет и три ст.).

Предвид всичко гореизложено за действителност на процесния договор и предвид, че същият бил съобразен със законовите разпоредби на ПРОФИ КРЕДИТ България ЕООД следва да бъдат присъдено вземане за главница в размер на 215.83 лева (двеста и петнадесет лева и осемдесет и три ст.).□

Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение и моли постановеното решение да бъде изменено в частта с разносните присъдени на ответника, като бъде намалено до предвидения в закона минимум.

Искането е да се отмени като неправилно обжалваното решение и се постанови ново, с което да се признае за установено, че ответникът дължи претендираните по процесния договор суми.

Заявява, че не обжалва решението, относно отхвърленото възнаграждение за пакет от допълнителни услуги.

В законния срок не е постъпил писмен отговор на въззивната жалба.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ПРИЕМА представените от пълномощниците на страните становища и списъци по чл.80 от ГПК.

Съдът счете делото за изяснено, затова

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

Съдът счете делото за изяснено от фактическа страна, затова

О П Р Е Д Е Л И:

ОБЯВЯВА устните състезания за приключили.

ОБЯВИ, че ще се произнесе със съдебен акт в законния едномесечен

срок.

Протоколът се изготви в съдебно заседание, което приключи в 10,30
часа.

Председател: _____

Секретар: _____